

Slutrapport

Utveckla det hälsofrämjande och förebyggande digitala ANDT-arbetet 2021.

Ett projekt genom Folkhälsomyndigheten, genomförd av öppenvården i Skurups kommun.

Postadress

274 80 SKURUP

Besöksadress

Västergatan 44

Telefon 0411-53 60 00

Telefax 0411-53 62 08
individochfamiljeomsorg@skurup.se

Förklaringar

Öppenvården;

Består av en enhetschef, sex familjebehandlare, en ungdomscoach, två missbruksbehandlare, tre boendestödjare och en fältsekreterare. Alla utom fyra har varit delaktiga i projektet. När det i texten används ordet ”vi” så menas Öppenvården.

Gummifabriken;

En av kommunens två fritidsgårdar. Gummifabriken är belägen i samma hus som öppenvården. Målgrupp, ungdomar 15–18 år. Öppettider tis- fred kl. 15.00- 21.00. Gummifabriken har under hösten ca 2800 besökare.

Centrala barn- och elevhälsan;

Där arbetar skolpsykolog, logoped, specialpedagog, socialpedagog samt barn- och ungdomssamordnare. Centrala barn- och elevhälsan är kontor i samma hus som öppenvården. Centrala barn- och elevhälsan har i detta sammanhang varit en kontakt mellan Öppenvården och kommunens skolor.

Råd & Stöd;

Biståndslösa samtal som kan ske anonymt och upp till ca 1-7 samtal. Inga journaler förs.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	sid 4
Summary	sid 5
Bakgrund	sid 6
Syfte	sid 8
Metod	sid 9
Resultat	sid 10
Diskussion	sid 12
Vad händer nu?	sid 13

SAMMANFATTNING

Öppenvården skapade ett antal filmer som publicerades på sociala medier. Frågeställningen som skulle besvaras var: Kan filmer på sociala medier bidra till att fler familjer och individer söker hjälp på öppenvården?

Metoden som användes för att följa upp frågeställningen var att mäta antal klick på filmerna och se om Råd och Stöd-samtalen ökade. Det visade sig att filmerna inte nådde ut till den mängd kommuninvånare som önskades och därför gick det inte att mäta om filmerna bidrog till fler Råd och stöd-samtal. Resultatet av projektet har alltså inte nått målen. Öppenvården har inte fått fler Råd och Stöd och inte nått ut med filmerna som det var tänkt.

Andra vinster än den som frågeställningen besvarade är att projektet har förbättrat samverkan ytterligare mellan förvaltningarna. Denna samverkan kan vara till grund för vidare ANDT-arbete framöver. Samverkan har skett med de enheter där ungdomar befinner sig, dvs på fritidsgården och i skolan.

SUMMARY

Outpatient care created a number of films that were published on social media. The question to be answered was: Can movies on social media contribute to more families and individuals seeking help in outpatient care?

The method used to follow up the issue was to measure the number of clicks on the films and see if the Advice and Support conversations increased. It turned out that the films did not reach the desired number of municipal residents and therefore it was not possible to measure whether the films contributed to more advice and support talks. The result of the project has thus not reached the goals. Outpatient care has not received more advice and support and has not reached out with the films as intended.

Other benefits than the one to which the question was answered are that the project has further improved collaboration between the administrations. This collaboration can be the basis for further ANDT work in the future. Collaboration has taken place with the units where young people are, ie at the leisure center and at school.

BAKGRUND

Skurups kommun antog riktlinjer för ANDT-arbetet 2019 där samtliga förvaltningar har ett gemensamt ansvar. Skurups kommun använder sig av Öckerö-metoden som en del i det förebyggande ANDT-arbetet och en del i kommunens SSPF-arbete. Kommunen gör drogvaneundersökningar i högstadiet varje år, samt gör avloppsprover fyra gånger om året. Resultaten presenteras på föräldramöten. Öckerö-metoden har visat sig vara lyckosam, då drogvaneundersökningarna och avloppsproverna visat på en minskning av användandet av droger i kommunen.

Under 2020 har avloppsproverna visat lägre nivåer av bland annat cannabis än tidigare år och i den sammanställning av avloppsprover i Skåne som gjordes för påskens prover 2020 ligger Skurup på låga nivåer i jämförelse med de andra testade kommunerna. Även drogvaneundersökningen på högstadiet har under åren 2020-2021 visat att det är färre ungdomar som uppger att de testat narkotika än under åren 2016-2019.

Förutom att belysa användandet av droger kan man i drogvaneundersökningarna se ungdomens upplevelse av relationerna i familjen. Man kan då se att ungdomar som röker cannabis upplever att de inte kan prata med sina föräldrar om problem i större utsträckning än de ungdomar som inte röker cannabis. Man kan också se att fler ungdomar som använder droger har en ökad psykisk ohälsa.

2019 kom rapporten Killars våld mot tjejer, från Unga relationer. Öppenvården i Skurup fördjupade sig i denna och två behandlare träffade alla nio i kommunen för att prata om ämnet. Efter föreläsningen fick eleverna fylla i en utvärderingsblankett och då framkom det att alla ville veta mer om våld, machokulturen, hur en sund relation ska vara mm. De två behandlarna som varit på skolorna gjorde då en film som belyste det som ungdomarna ville veta mer om. Filmen publicerades på kommunens hemsida. Vår hypotes var att vi kunde nå personer som kanske inte annars skulle ha kommit till öppenvården; Vi ville skapa fler filmer så att vi nådde ut till fler personer i kommunen.

Öppenvården har under senare delen av 2021 påbörjat ett stort arbete kring att belysa sambandet mellan användandet av alkohol och droger – psykisk ohälsa och skolfrånvaro. När vi började skapa filmer så valde vi teman för att kunna belysa detta samband.

Vi skapade filmerna

- Skärmanvändande, målgrupp ungdomar och föräldrar
- Suicidprevention, målgrupp ungdomar och föräldrar

Vi påbörjade filmerna:

- Samsjuklighet, målgrupp vuxna
- Skolfrånvaro i relation till spelberoende, målgrupp ungdomar och föräldrar

Vi planerar att göra filmer om:

- Haschets påverkan, målgrupp personer som brukar hasch och anhöriga

Folkhälsomyndigheten fick i uppdrag av regeringen att fördela ekonomiskt stöd för projekt inom område ANDT. Syftet med uppdraget var att stödja utvecklingen av ett långsiktigt kunskapsbaserat preventivt arbete. Mot bakgrund av omställningen till digitala arbetssätt under covid- 19- pandemin har 2021 en avgränsad utlysning genomförts avseende uppföljningar at digitaliserat lokalt ANDT-förebyggande arbete. Uppföljningarna skulle genomföras under 2021.

SYFTE

Syftet med projektet är att få fler kommuninvånare att vända sig till Råd och Stöd, vilket innebär 1- 7 anonyma biståndslösa samtal. Genom att skapa informationsfilmer med ANDTS-budskap som sprids i sociala medier har kommunen en förhoppning att fler kommuninvånare känner sig bekväma med att söka stöd. Genom att ha ett ansikte på behandlare som arbetar på öppenvården kan steget att ta kontakt kännas mindre svårt.

Målformulering

- Öppenvården ska nå fler kommuninvånare
- Filmer som skapas av öppenvården och läggs ut på sociala medier ska generera att fler söker Råd och Stöd.
- Genom filmer kommer familjer och enskilda klienter att söka hjälp för sin missbruksproblematik.

Frågeställning

Kan filmer på sociala medier bidra till att fler familjer och individer söker hjälp på öppenvården?

METOD

För att kunna uppnå uppföljningsprojektets syfte, mål och frågeställningar så skapades en samverkan med kommunens kommunikationsstrategier i beslut om var filmerna ska publiceras någonstans och hur de ska marknadsföras. Kommunikation fanns också kring de riktlinjer som finns för syntolkning.

Den kanal som användes var kommunens hemsida, och marknadsföringen handlade om att ha en "headsap" på startsidan med länk till filmen. Beroende på vilken film som publicerades så lades de under olika rubriker, tex Föräldraskap eller Ung i Skurup.

För att kunna mäta hur många som tittade på filmerna så tittade vi på "antal klick", där vi kunde se hur många unika individer som klickat på filmerna.

Vi skapade också en tilläggsfråga på vår Råd & Stödbblankett där vi frågade om personen som kom för samtal hade sett filmen.

Uppföljning av metoden

Vi har under projektets gång följt antal klick, antal ifyllda frågeformulär och svaren på våra Råd & Stödbblanketter och det visade sig ganska fort att filmerna inte nådde så många personer som vi hoppades på. Då påbörjades en diskussion hur vi skulle kunna öka detta.

När avsedda effekter uteblir behöver man titta på anledningen till detta. Vi kom fram till att utebliven effekt inte handlade om film som medel. Vår hypotes blev att vi hade publicerat filmerna på fel forum, att hemsidan inte besöks av så många kommuninvånare som vi trodde.

Filmerna lagras på en Youtube-kanal som är stängd. Diskussioner fördes om att ha en öppen Youtube-kanal så att fler kunde hitta filmerna. Men då oro fanns kring hur filmerna skulle kunna spridas och användas utanför sitt sammanhang beslutades det att ha Youtube-kanalen fortsatt stängd.

Vi insåg att vi behövde samarbete med andra enheter i vår kommun för att uppnå större spridning på våra filmer och på så sätt förhoppningsvis fler besökare till öppenvården.

RESULTAT

Öppenvården skapade två filmer som publicerades i sociala medier. Filmerna handlade om skärmanvändande och suicidprevention. Tidigare hade även en film om våld och porr gjorts. Den filmen kommer inkluderas i resultatet för att ge oss större material att analysera kring.

- Filmen om våld och porr publicerades på hemsidan under Ung i Skurup. Den hade fram till 31 dec haft 169 visningar och hade då legat ute i fyra månader. Efter denna film lades ett frågeformulär som man anonymt kunde fylla i. Det är tre personer som fyllt i frågeformuläret; en kvinna 30-39 år, en man 40-49 år och en man i åldern 60+. Det är endast en som hittat filmen via kommunens hemsida, de andra två har fått filmen berättat för sig och därför gått in och tittat.
- Filmen om skärmanvändandet publicerades på hemsidan under rubriken Föräldrar i Skurup. Den hade fram till 31 dec haft 27 visningar och hade då legat ute i ca två månader.
- Filmen om suicidprevention publicerades på hemsidan under rubriken Ung i Skurup. Den hade fram till 31 dec haft 32 visningar och hade då legat ute i ca två månader.

Det visade sig tidigt att filmerna inte nådde ut till så många människor som vi hoppats på. Det påbörjades därför ett samarbete med Gummifabriken och Centrala barn- och elevhälsan som kunde hjälpa oss få spridning av filmerna.

Fritidsledare och familjebehandlare hade möten kring samverkan där det bestämdes att Gummifabriken skulle publicera filmen om våld och porr på sitt Instagram-konto. Samverkan resulterade också i en workshop som behandlarna hade på Gummifabriken i samma ämne. På kvällen när workshopen genomfördes närvarade tre ungdomar. Framåt så planeras det att lägga upp de andra filmerna på Gummifabrikens Instagram-konto och att familjebehandlare då också närvarar en kväll på Gummifabriken i samband med publiceringen. Denna gång utan att hålla en workshop, utan mer att vara där för att kunna skapa dialog.

I samverkan med Centrala barn- och elevhälsan bestämdes det att öppenvården i samband med skolans månadsbrev skulle skicka med en sida: ” Vad händer på socialtjänsten?” På den sidan skulle vi bli kunna marknadsföra våra filmer. När dialog påbörjades hur samverkan skulle kunna ske kom andra kreativa förslag fram. Varje skola har utifrån detta nu en behandlare knuten till sig, med regelbundna möten inbokade. På dessa möten tas olika frågor upp beroende på behov. Mötena har kommit i gång och både öppenvård och skola ser redan stora vinster med att ha denna gemensamma plattform att mötas på.

Efter projektiden slut har det inte gått att se ett ökat inflöde av Råd och Stöd-samtal. Med tanke på de fåtal visningar av filmerna som det faktiskt blev, är det inte realistiskt att tänka att antal Råd & Stöd skulle öka. De två sista filmerna har dessutom legat ute under kort tid och de behöver ligga ute en längre period för att spridas mer.

DISKUSSION

Metoden som användes för att följa upp frågeställningen var att mäta antal klick på filmerna och se om Råd och Stöd-samtalen ökade. Det visade sig att filmerna inte nådde ut till den mängd kommuninvånare som önskades och därför gick det inte att mäta om filmerna bidrog till fler Råd och stöd-samtal. Resultatet av projektet har alltså inte nått målen. Öppenvården har inte fått fler Råd och Stöd och inte nått ut med filmerna som det var tänkt. Vi behöver därför kritiskt granska vad vi gjort. Den kvantitativa metoden att mäta antal klick ger oss en direkt indikation på hur många som sett filmen. Detta var det som vi ville uppnå. Vi behöver titta på mätperioden. Den är väldigt kort och vi skulle kanske behöva ha en längre mätperiod. Samtidigt har vi en hypotes om att filmer ses när de är nya, sedan minskar antal klick. Vi behöver titta på sökvägarna på vår hemsida. Det behövs många klick för att komma fram till filmerna, vilket kan göra att personer som surfar runt på hemsidan inte hittar filmerna.

Men vårt mål med ökade antal Råd och stödsamtal genom att publicera filmer på sociala medier är inte orimliga. Vi behöver fortsätta titta på hur filmerna kan spridas och fortsätta ta hjälp av Gummifabriken och Centrala barn- och elevhälsan. Det är där som barn och ungdomar finns.

Behandlare har inför projektet skapat ett antal filmer. Det fanns en tro om att det skulle gå ganska fort att skapa filmer, men detta visade sig inte stämma. Själva skapandet av filmer tog längre tid än vad vi hade räknat med. Planering för vad filmen ska innehålla och hur filmandet ska läggas upp tog tid. När filmen väl var gjord så krävdes också redigering och textning som tog tid.

Det påbörjades tex en film om samsjuklighet som ännu inte hunnit bli färdig. Den skapas av en missbruksbehandlare och en boendestödjare. Anledningen att filmen inte hunnit bli klar är att arbetsbelastningen varit för hög. Den planeras att bli klar under våren. Ytterligare en film om skolfrånvaro i relation till spelberoende påbörjades av familjebehandlare. En bit in i filmskapandet så framstod det som självklart att filmen behöver göras tillsammans med skolan. Behandlare och skolan har påbörjat en kontakt om att göra filmen, men då det har varit svårt att hitta gemensamma tider för att kunna genomföra detta har filmen inte kunnat påbörjats.

Det digitala hälsofrämjande ANDT-förebyggande arbetet:

Kommunens enheter har dragit lärdom om utveckling av digitaliserat lokalt ANDT-förebyggande arbete.

Tidigt i uppföljningen visade det sig att vi behövde utveckla samverkan med andra enheter utanför öppenvården för att få större spridning av filmerna. Samverkan kan till en början ta tid att implementera. De olika enheterna behöver få inblick i varandras verksamheter, de olika rollfördelningarna som finns och man behöver hitta ett gemensamt mål med samverkan. Då Öppenvården, Gummifabriken och Centrala barn- och elevhälsan har som gemensamt mål att minska droganvändandet i kommunen var det lätt att skapa en samverkan kring Öppenvårdens filmer.

Samverkan med Gummifabriken och Centrala barn- och elevhälsan har lett till att samverkan utvecklats med digitalt tänkande. Vi ser stora vinster med att fortsätta denna samverkan framöver i många olika sammanhang. Samverkan har lett till att en behandlare är inbjuden till kommunens gymnasieskola Nils Holgersson för att närvara i sex klasser i årskurs 1 för att prata om våld och porr. När skolan framöver kommer att arbeta med ANDT-frågor är sannolikheten stor att detta kommer göras i samverkan med Öppenvården.

VAD HÄNDER NU?

Digitala verktyg är ett fortsatt utvecklingsområde och ett viktigt incitament för att nå ut till målgruppen. En ”filmgrupp” bestående av två behandlare och en ungdomscoach är skapad och kommer att bevaka Öppenvårdens intresse i att fortsätta göra filmer och sprida dessa, i syfte att göra Öppenvården tillgänglig för alla. Filmgruppen är ett bollplank för kollegor när önskan om att skapa film i ett ämne uppstår.

I övrigt finns följande på agendan:

- Behandlare besöker gymnasieskolan för att prata om våld och porr under våren -22.
- Film om samsjuklighet kommer skapas och publiceras våren -22.
- De redan skapade filmerna kommer skickas ut i brevet ”Vad händer på socialtjänsten” i februari.
- Fortsatt kommunikation med kommunikationsenheten om spridning av filmerna under våren -22 och om utvecklingen av det digitala verktyget för att nå målgruppen.
- Filmerna kommer läggas ut på TV:n i receptionen på socialtjänsten i mars. Det finns även en info-TV gymnasieskolan Nils Holgersson där vi planerar att visa filmerna.

Kontaktuppgifter

Skurups kommun
Öppenvården
Västergatan 44
274 32 Skurup

Enhetschef Marita Lynard
Marita.lynard@skurup.se
www.skurup.se